

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 432.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401014048/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

- 150 *L. Kruse* (d. 1839) er Forfatter af en Række endnu i Tyverne meget læste Fortællinger, delvis i Stil med Rahsbecks »Prosaiske Forsøge« (1785—1806).
- 157 *Tre af Nutidens mest udmærkede Filosofer o. s. v.* Se herom Oplysningen til Afhandlingen om Udødeligheden.
- 165 *Ethiske Profiler i den theofrastiske Smag.* Den græske Skribent Theofrastos (fra 4. Aarh. f. Chr.) har forfatter en Samling »Ethiske Karakterer«, hvori han, der tillige er Forfatter til en Plantebeskrivelse, beskriver de Typer, der forekommer i Komediedigtningen.

TANKER OVER MULIGHEDEN AF BEVISER FOR MENNESKETS UDØDELIGHED.

Som Lærer i Filosofien først ved Kristianias, senere ved Københavns Universitet følte Poul Møller det som sin Pligt at gøre et grundigt Studium af Hegels Filosofi, som den Gang beherskede hele Nordeuropa og i Danmark var indført af J. L. Heiberg. I denne Tid producerede han intet, og da han endelig i *Maanedsskrift for Litteratur*, 17. Bd., 1837, offentliggjorde sit første betydelige filosofiske Arbejde, den her trykte Afhandling om Udødeligheden, fandt man heri et afgørende Brud med Hegels spekulative Idealisme.

Det havde altid været vanskeligt for Poul Møller, der i sin Tænken som i sin Digten har sin Styrke ved det personlige Indskud i Arbejdet, at følge den abstrakte Tankes Bevægelse i Hegels System, der levner Personligheden en ringe Plads som Gennemgangspunkt i Ideens Udvikling. Han ønskede som Grundlag for det filosofiske System en reel Livsanskuelse, der kunde gøre Personligheden med alle dens Evner og Kræfter Fyldest. I Hegels Skole var den danske Filosof altid Hegelianer imod sin Villie. Men hvad der fremkaldte det kraftige Udbrud af denne længe nærede Opposition imod Hegels Filosofi, hvoraf der findes talrige Spor i Forfatterens Aforismer, var en personlig Oplevelse. Et halvt Aar efter sin Hustrus Død skriver han til hendes Moder: »Den sørgelige Skilsmisse, som vi have oplevet, har hos mig gjort Tanken